ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **nezl. L. H. Y.,** zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministr zahraničních věcí,** se sídlem Loretánské náměstí 5, Praha 1, na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 4. 10. 2017, č. j. 30 A 117/2017 – 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo podle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve výroku I. zastaveno řízení o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného. Výrokem II. uvedeného usnesení byla stěžovateli stanovena povinnost zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce na náhradě nákladů řízení částku 13 342 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[2] Žalobkyně se dle § 79 a násl. s. ř. s. domáhala vydání rozhodnutí ve věci jí podaného rozkladu proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji, ze dne 10. 3. 2017, č. j. 846/2017-HANOI, kterým bylo ve věci žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k trvalému pobytu rozhodnuto tak, že se zamítá a řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu se zastavuje.

[3] Podáním ze dne 22. 6. 2017, doručeným téhož dne krajskému soudu, vzala žalobkyně prostřednictvím svého zástupce podanou žalobu v plném rozsahu zpět, a to pro pozdější chování žalovaného, který o podaném rozkladu rozhodl rozhodnutím ze dne 20. 6. 2017, č. j. 107041/2017-OPL. Současně navrhla, aby jí s ohledem na oprávněnost podané žaloby byla přiznána náhrada nákladů soudního řízení.

[4] Podáním ze dne 27. 6. 2017 žalobkyně krajskému soudu uvedené rozhodnutí žalovaného předložila. Tímto rozhodnutím bylo vyhověno rozkladu podanému proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji, ze dne 10. 3. 2017, č. j. 846/2017-HANOI a napadené usnesení bylo zrušeno. Rozhodnutí bylo doručeno do datové schránky zástupce žalobkyně dne 21. 6. 2017.

[5] V souladu s dispoziční zásadou, jíž je správní soudnictví ovládáno, navrhovatel disponuje řízením nebo jeho předmětem, a tedy může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (§ 37 odst. 4 s. ř. s.). Podle § 47 písm. a) s. ř. s. platí, že vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět, soud řízení zastaví.

[6] Vzhledem k tomu, že v dané věci je projev vůle žalobkyně, jímž došlo ke zpětvzetí žaloby, jednoznačný a nevzbuzuje pochybnosti o naplnění zákonných podmínek, krajský soud v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s. řízení o žalobě výrokem I. zastavil.

[7] Výrok II. o náhradě nákladů účastníků řízení je odůvodněn § 60 odst. 3, ve spojení s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně vzala žalobu zpět na základě pozdějšího chování žalovaného, čímž byla naplněna podmínka § 60 odst. 3, věty druhé, s. ř. s., dle které má navrhovatel vůči odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Stěžovatel brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností dle 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s.

[9] Po rekapitulaci skutkového stavu stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného usnesení spočívající v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[10] Je přesvědčen, že krajský soud měl o žalobě rozhodnout tak, že se žaloba odmítá pro její nepřípustnost podle § 85 s. ř. s., neboť žalobkyně nevyužila všech právních prostředků k tomu, aby se domohla ochrany nebo nápravy poté, co uplynula lhůta pro vydání rozhodnutí o rozkladu.

[11] Žalobkyně od data podání rozkladu (27. 3. 2017) do podání žaloby (29. 5. 2017) bezvýsledně nevyčerpala prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k její ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Nepodala - li žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, nebyla aktivně legitimována k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti.

[12] Stěžovatel se o žalobě dozvěděl až v okamžiku, kdy mu po více než čtyřech měsících po podání žaloby bylo doručeno napadené usnesení krajského soudu. Žalobkyně stěžovatele o žalobě neinformovala, ačkoliv s ním byla v telefonickém kontaktu. Neinformovala stěžovatele ani v rámci doplnění rozkladu ze dne 14. 6. 2017, ve kterém její zástupce opětovně žádal o vstřícnost ministra zahraničních věcí a posouzení věci ve světle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, ačkoliv v té době byla žaloba již podána.

[13] Žalobkyně ihned po vydání napadeného rozhodnutí vzala žalobu zpět, a to s jediným účelem, zajistit si procesní výhodu ve smyslu přiznání náhrady nákladů řízení. Stěžovatel neměl možnost se k žalobě jakkoliv vyjádřit, protože mu nebyla krajským soudem zaslána.

[14] Nelze rovněž pominout fakt, že rozhodnutí bylo vydáno v důsledku rozsudku rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 7 Azs 227/2016 a stěžovateli nezbylo, než napadené usnesení zastupitelského úřadu v Hanoji zrušit. Vzniklou situaci nelze bez dalšího vyhodnotit tak, že se řízení zastaví a návazně se žalobkyni přizná náhrada nákladů řízení pro pozdější chování žalovaného dle § 60 odst. 3 s. ř. s.

[15] Krajský soud byl povinen nejprve zkoumat podmínky řízení, tj. aktivní legitimaci žalobkyně a přípustnost žaloby.

[16] Navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

[17] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen pověřenou osobou dle 105 odst. 2 s. ř. s.

[19] Poté se soud zabýval přípustností kasační stížnosti ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s., podle něhož *kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřípustná*. V této souvislosti je třeba poukázat na usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/200 - 64, publ. pod č. 2116/2010 Sb. NSS, v němž soud dospěl k závěru, že „*ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. se vztahuje pouze na kasační stížnost podanou výlučně proti výroku o nákladech řízení.* (...) *Zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale naopak umožnit jej tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé. Ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. je tudíž aplikovatelné pouze na kasační stížnosti podané výlučně proti výroku o nákladech řízení.*“

[20] Nejvyšší správní soud konstatuje, že neshledal, že by kasační stížnost byla nepřípustná, neboť v ní uplatněné námitky směřují nejen proti výroku o nákladech řízení,

nýbrž stěžovatel namítá rovněž nepřezkoumatelnost napadeného usnesení pro vady odůvodnění a následně navrhuje jeho zrušení v celém rozsahu.

[21] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[22] Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí krajského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí. Nesouhlas stěžovatele s postupem krajského soudu nepřezkoumatelnost rozsudku nezakládá.

[23] Disponovat řízením nebo jeho předmětem může pouze navrhovatel, který může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (§ 37 odst. 4 s. ř. s.). Pokud tak učiní, musí soud rozhodnout, že řízení zastavuje a v tu chvíli již není rozhodné, zda se jednalo o návrh přípustný či nepřípustný.

[24] Krajský soud neměl jinou možnost než řízení zastavit poté, kdy žalobkyně vzala svoji žalobu zpět. Jakýkoliv jiný postup by byl v rozporu s dispoziční zásadou, na níž je řízení před správními soudy založeno. Krajský soud nebyl po zpětvzetí žaloby a před zastavením řízení oprávněn žádným způsobem zkoumat (jak požaduje stěžovatel), zda může být napadené rozhodnutí vůbec podrobeno přezkumu ve správním soudnictví. Zpětvzetí návrhu a následné zastavení řízení, konzumuje podaný návrh jako celek a jakékoli další okolnosti, které by mohly znamenat nepřípustnost návrhu a vést k jeho následnému odmítnutí, jsou irelevantní. Z tohoto závěru zákon činí pouze jedinou výjimku pro případ, že návrh na zahájení řízení podalo více osob a zpětvzetí učinila pouze jedna [§ 47 písm. a) in fine s. ř. s.]; tato výjimka však na daný případ nedopadá, neboť návrh na zahájení řízení podala pouze žalobkyně.

[25] Nedošlo-li k věcnému projednání sporu, není žádný důvod, pro který by se měl stěžovatel k podané žalobě vyjadřovat. Stěžovatel, který je žalovaným správním orgánem, disponovat s řízením nemůže a jeho vyjádření nemůže žádným způsobem ovlivnit projev vůle žalobkyně podanou žalobu vzít zpět. Nad rámec uvedeného soud uvádí, že ze spisu navíc ověřil, že žaloba i její zpětvzetí byly stěžovateli zaslány a doručeny do datové schránky dne 26. 6. 2017 (viz doručenka založená na č. l 26 soudního spisu krajského soudu), tj. cca 4 měsíce před vydáním napadeného usnesení. To bylo vydáno až dne 4. 10. 2017 a doručeno stěžovateli do datové schránky dne 6. 10. 2017. Stěžovateli tedy nic nebránilo, aby se k oběma písemnostem vyjádřil.

[26] Vezme-li žalobce žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zpět, nemůže jako stížnostní námitka obstát skutečnost, že podaná žaloba byla nepřípustná a že z tohoto titulu ji měl soud odmítnout. Opačný závěr, který uplatňuje stěžovatel s tím, že zastavení řízení se v soudním řízení správním uplatní pouze v případě, že soud nezjistí překážku

řízení nebo jiný důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 s. ř. s., by vedl k negaci dispoziční zásady, v souladu s níž je tento typ řízení koncipován.

[27] Námitka, dle které není aplikace § 60 odst. 3 s. ř. s. na místě, není důvodná. Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. *žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.* Krajský soud správně shledal, že žalobkyně vzala svoji žalobu zpět pro pozdější chování stěžovatele, což žalobkyně ostatně v podání ze dne 22. 6. 2017 rovněž uvedla jako důvod pro zpětvzetí žaloby. Následně soudu rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2017, jehož vydání se nečinnostní žalobou domáhala, doložila. Jaké konkrétní subjektivní důvody žalovaného k vydání napadeného rozhodnutí právě k danému okamžiku vedly, rozhodné pro aplikaci § 60 odst. 3 s. ř. s. nejsou. Podstatným je, že žalobkyně byla pozdějším chováním stěžovatele uspokojena.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[29] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobkyni, byť měla ve věci plný úspěch, a proto by jí soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., měl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, žádné náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu